

сивна, в'яла, мати неадекватні зовнішні прояви емоцій, які часто супроводжуються нав'язливими рухами (трясіння руками, пружинясті підскоки на ногах, натискання на повіку, ритмічне похитування тулубом чи головою).

Для зручності проведення практичної частини гігієнічного навчання доцільно розділити дітей із порушенням зору на 3 класифікаційні групи з відносно загальними для кожної групи особливостями фізичного і психічного розвитку: на сліпих (0-0, 04), на слабозорих із зором 0, 05-0, 08, іноді званих такими, що частково бачать, і слабозорих із зором 0, 09-0, 2 (0, 4).

Особливістю гігієнічного навчання і виховання сліпих дітей є збільшення практичної частини, котра полягає у використанні спеціальних фантомів, муляжів, завдяки яким вони використовують тактильну чутливість.

Лікар, який проводить гігієнічні заняття, мусить мати високий рівень культури мовлення (змістовність, правильність і образність мови, простота викладу, емоційність); організаторські здібності (підготовка до кожного уроку); вміння стримувати свої негативні емоції; комунікативні здібності; медико-педагогічний ентузіазм.

Шундрик М. А., Марченко І. Я., Шундрик Л. С.
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ
БОРІВ РІЗНИХ ФІРМ- ВИРОБНИКІВ
ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Більшість лікарів-стоматологів не замислюються над вартістю одного з найменших інструментів стоматологічної практики – бора. Ці інструменти здаються незначними як за розміром, так і за вартістю в порівнянні з іншими стоматологічними інструментами та матеріалами і власними витратами стоматологічної клініки. Бори використовують щоденно майже при кожній маніпуляції. Тому не дивно, що вартість та ефективність борів можуть значно впливати на верхню і нижню межі витрат стоматологічної клініки. Як багаторазові, так і одноразові бори значно відрізняються за вартістю. Однак найдорожчий бор не завжди найкращий і найефективніший. Найкращий спосіб перевірити, як працює бор, – це спробувати його в щоденній практиці. Такий «тест-драйв» дозволяє оцінити якість бора за лічені секунди. Покращена різальна властивість бора розпізнається відразу, і це виправдовує його підвищену вартість.

Ураховуючи те, що бори – це традиційні технічні інструменти лікаря-стоматолога, метою нашого дослідження стало порівняння їхніх різальних властивостей залежно від фірми – виробника та часу експозиції.

Під час дослідів були використані твердосплавні та алмазні стоматологічні бори різних фірм. Порівнювали бори таких фірм: "РосБел" (Білорусь), "КМИЗ" (Росія, Казань), "Diamant" (Німеччина), "Many" (Япо-

нія), "Dia-Tessin" (Швейцарія), "EDENTA" (Швейцарія), "Horico" (Німеччина).

Для точності порівняння оцінювали бори одного розміру та однакового ступеня дисперсності (щодо алмазних борів). Препарування проводили на видалених інтактних премолярах. Час експозиції – 10 с. Кількість препарувань – 12. Після кожних 30 с. препарування фотографували головку використаного бора.

Щодо алмазних борів через 30 с. ми спостерігали значне стирання різальної поверхні інструмента фірми "РосБел", робочі поверхні борів фірм "Diamant", "Many", "Dia-Tessin" залишилися без змін.

Через 60 с. робочі поверхні борів фірми "РосБел" майже стерлися, почали з'являтися ознаки стирання на борах фірми "Many", "Dia-Tessin", найменше виражені зміни були на борах фірми "Diamant".

Через 90 с. попередня динаміка збереглася.

Через 120 с. отримали такі результати: бори фірми "РосБел" стерлися, значно втратили свої різальні властивості бори фірм "Many", "Dia-Tessin".

Щодо твердосплавних борів через 30 с. ми спостерігали стирання різальної частини борів фірми "КМИЗ". Бори фірми "EDENTA", "Horico" залишилися без змін.

Через 60 с. різальні грані борів фірми "КМИЗ" значно зменшилися. З'явилися ознаки стирання на борах фірм "EDENTA", "Horico". Виражене стирання робочої частини борів фірми "Horico" спостерігається через 90 с., у борів фірми "EDENTA" – ознаки стирання. Через 120 с. у борів фірми "EDENTA" – незначні зміни робочої частини.

За результатами порівняння різальних властивостей борів було зроблено висновок, що ціна борів не завжди відповідає якості. Серед досліджуваних борів найкращими виявились алмазні бори фірми "Diamant" (Німеччина) та твердосплавні бори фірми "EDENTA" (Швейцарія). Вони зберігають свої різальні властивості протягом 120 с. Бори фірм "Horico" (Німеччина), "Many" (Японія), "Dia-Tessin" (Швейцарія) зберігають свої властивості протягом 90 с. Бори фірм "РосБел" (Білорусь), "КМИЗ" (Росія, Казань) зберігають свої властивості протягом 30 – 40 с.

Шпуліна О. О.

ВІДОМОСТІ ПРО ХАРАКТЕР ЛІКУВАННЯ ТА
ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ВИЖИВАНOSTІ ХВОРИХ ЗІ
ЗЛОЯКІСНИМИ ПУХЛИНАМИ ОРГАНІВ РОТОВОЇ
ПОРОЖНИНИ І ГЛОТКИ ЗА ОСТАННІ 5 РОКІВ У
ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Луганський державний медичний університет

Боротьба із злоякісними новоутворами – одна з найважливіших проблем охорони здоров'я України, актуальність якої визначається постійним зростанням ураження населення раком, труднощами своєчасної діагностики, високою вартістю і складністю лікування, високим рівнем інвалідизації і летальності хворих.